

Διαγράμματα – Γραφικές παραστάσεις

Η απλούστερη, η πληρέστερη και με τη μεγαλύτερη δυνατή ακρίβεια παρουσίαση ενός φαινομένου επιτυγχάνεται όταν παρουσιάζεται με τη μορφή στατιστικού πίνακα. Η παρουσίαση αυτή δεν είναι αρκετά εποπτική και δεν μπορεί να δώσει μια ταχεία και συγχρόνως συνολική εικόνα του φαινομένου που περιγράφει. Παρά λοιπόν την πληρότητα την οποία παρουσιάζουν και την ακρίβεια των πληροφοριών που περιέχουν οι στατιστικοί πίνακες, είναι σχεδόν πάντοτε χρήσιμο να παρασταθούν οι πληροφορίες που περιέχουν με μορφή διαγραμμάτων ή γραφικών παραστάσεων. Παρουσιάζοντας το περιεχόμενο ενός στατιστικού πίνακα με γραφικές παραστάσεις ή με διαγράμματα, επιτυγχάνεται η εποπτική εμφάνιση του φαινομένου που περιγράφει. Με την γραφική παράσταση των στοιχείων ενός στατιστικού πίνακα, εκτός του όπι επιτυγχάνεται μια εποπτική αντίληψη του φαινομένου, επιτρέπεται ο τονισμός των κύριων χαρακτηριστικών του, αδιαφορώντας για τις λεπτομέρειες που τις περισσότερες φορές δεν έχουν σημαντική σημασία.

Επίσης, όταν είναι γνωστές ορισμένες τυπικές γραφικές παραστάσεις, είναι δυνατό, χωρίς να καταφεύγει κανείς στους υπολογισμούς των στατιστικών παραμέτρων, να συγκρίνει τη γραφική παράσταση του φαινομένου που τον ενδιαφέρει με τις γνωστές, ώστε να μπορέσει να διατυπώσει τα πρώτα του συμπεράσματα, τα οποία πιθανώς να είναι και επαρκή. Τέλος, με τη διαχρονική παρακολούθηση (με χρονοδιαγράμματα) της μεταβολής δύο ή περισσοτέρων μεταβλητών, είναι δυνατό να συγκριθούν οι εξελίξεις τους (όπως π.χ. οι εξελίξεις των δεικτών πληθωρισμού των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης), καθώς και να διαπιστωθούν οι σχέσεις εξάρτησης (όπως π.χ. της ζήτησης ενός προϊόντος και της τιμής του) οι οποίες προτρέπουν για βαθύτερη και πιο λεπτομερή ανάλυση.

Ο τίτλος των διαγραμμάτων πρέπει να είναι σύντομος και σαφής, επιβάλλεται δε, αντίθετα απ' ότι συμβαίνει στους στατιστικούς πίνακες, να αναγράφεται στο κάτω μέρος τους. Σκοπός του τίτλου είναι η ενημέρωση του αναγνώστη για το περιεχόμενο των αριθμητικών δεδομένων που απεικονίζονται στο διάγραμμα. Κατά μήκος των αξόνων των διαγραμμάτων (τετμημένων και τεταγμένων) πρέπει απαραίτητα να σημειώνονται οι κλίμακες των τιμών των μεγεθών που απεικονίζονται. Σε κάθε έναν από τους άξονες θα πρέπει να είναι σημειωμένη η μονάδα της κλίμακας που χρησιμοποιείται και μάλιστα στο αντίστοιχο άκρο του.

Όταν είναι αναγκαίο θα πρέπει κάτω από το διάγραμμα, να αναγράφονται οι τυχόν υποσημειώσεις για διευκρινίσεις ή συμπληρωματικές επεξηγήσεις των μεγεθών που απεικονίζονται. Επιβάλλεται να αναφέρεται η πηγή απ' όπου ελήφθησαν τα αριθμητικά δεδομένα των μεγεθών που απεικονίζονται στα στατιστικά διαγράμματα. Συνήθως πηγή είναι κάποιος πίνακας του ίδιου ή άλλου κειμένου απ' αυτό όπου εμφανίζεται το διάγραμμα.